

अर्थसंकल्पिय अनुदान २०२२-२३
संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता
अभियानांतर्गत निधी वितरीत
करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०२३/प्र.क्र.०१/पापु-०८
७ वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल,
टिळक रोड, मंत्रालय, मुंबई-४०० ००१
दिनांक: २९ मार्च, २०२३.

वाचा -

१. पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०१९/प्र.क्र.८७/पापु-१६, दिनांक २३ जुलै, २०१९.
२. पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०१९/प्र.क्र.८७/पापु-१६, दिनांक २५ नोव्हेंबर, २०२१.
३. पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०२२/प्र.क्र.३३/पापु-१६, दिनांक ०७ ऑक्टोबर, २०२२.
४. वित्त विभाग शासन, निर्णय क्रमांक : अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ४ एप्रिल, २०२२.
५. पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०२२/प्र.क्र.२१९/पापु-१६, दिनांक ०७ नोव्हेंबर, २०२२.
६. शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०२२/प्र.क्र. ३५९/पापु १६, दिनांक १७ जानेवारी, २०२३.
७. शासन निर्णय क्रमांक: संग्रा-२०२३/प्र.क्र. ०१ /पापु ०८, दिनांक ०६ मार्च, २०२३.

प्रस्तावना -

ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रमात ग्रामीण जनतेचा उत्स्फूर्त जनसहभाग वाढावा या दृष्टीकोनातून राज्यातील ग्रामीण भागात संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियान राबविण्यात येत असून, उपरोक्त वाचा १, २ व ३ येथील शासन निर्णयान्वये या अभियानाबाबत सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. या अभियानांतर्गत राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज स्वच्छ ग्राम स्पर्धेतर्गत जिल्हा परिषद गट स्तर, जिल्हा परिषद स्तर, विभाग आणि राज्य स्तरावर पात्र ग्राम पंचायतींना पुरस्कार देण्यात येतात. तसेच विशेष पुरस्कारांतर्गत पात्र ग्रामपंचायतींना पुरस्कार देण्यात येतात. संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानाची अंमलबजावणी, प्रसिद्धी, तपासणी, दौरे व बक्षीस योजना इत्यादी करिता सन २०२२-२३ साठी (लेखाशीर्ष २२१५ १९८८ खाली) रु.४९००.०० लक्ष (रुपये एकोणपन्नास कोटी फक्त) इतका निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेला आहे. वित्त विभागाकडून अर्थसंकल्पित तरतूदीच्या ७० % म्हणजे रु.३४३०.०० लक्ष

(रुपये चौतीस कोटी तीस लक्ष फक्त) इतका निधी (२२१५ १९८८) या लेखाशिर्षाखाली विभागास बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध करून दिलेला आहे. यापैकी रु.२९४०.०० लक्ष (रुपये एकोणतीस कोटी चाळीस लक्ष फक्त) इतका निधी अंमलबजावणी यंत्रणांना वाचा ५, ६ व ७ येथील शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला आहे. उर्वरित रु.४९०.०० लक्ष (रुपये चार कोटी नव्वद लक्ष फक्त) इतका निधी वितरण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानाची अंमलबजावणी, प्रसिद्धी, तपासणी, दौरे व बक्षीस योजना इत्यादी करीता सन २०२२-२३ साठी (लेखाशिर्ष २२१५ १९८८ खाली) रु. ४९००.०० लक्ष (रुपये एकोणपन्नास कोटी फक्त) इतका निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेला आहे. वित्त विभागाकडून माहे मार्च ,२०२३ अखेर अर्थसंकल्पित तरतूदीच्या ७० % म्हणजे रु.३४३०.०० लक्ष (रुपये चौतीस कोटी तीस लक्ष फक्त) इतका निधी (२२१५ १९८८) या लेखाशिर्षाखाली विभागास बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध करून दिलेला आहे. यापैकी रु.२९४०.०० लक्ष (रुपये एकोणतीस कोटी चाळीस लक्ष फक्त) इतका निधी अंमलबजावणी यंत्रणांना वाचा ५, ६ व ७ येथील शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला आहे. सद्यस्थितीत बीम्स प्रणालीवर लेखाशिर्ष (२२१५ १९८८) खाली उपलब्ध असलेला रु.४९०.०० लक्ष (रुपये चार कोटी नव्वद लक्ष फक्त) इतका निधी प्रकल्प संचालक (स्वच्छ भारत मिशन), राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई यांच्या अधिनस्त ठेवण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. उपरोक्त प्रमाणे रु. ४९०.०० लक्ष (रुपये चार कोटी नव्वद लक्ष फक्त) एवढी रक्कम आहरण व संवितरण अधिकारी, सुधारणा सहाय्य व प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष (जलस्वराज्य प्रकल्प टप्पा-२), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचेकडे BEAMS प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत आहे. सदर रक्कम रु.४९०.०० लक्ष (रुपये चार कोटी नव्वद लक्ष फक्त) अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई यांच्या कार्यालयातून आहरीत करण्यासाठी श्री.अ.नि.धस, आहरण व संवितरण अधिकारी तथा अवर सचिव (पापु-११), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. तसेच नियंत्रक अधिकारी म्हणून श्री.राजेंद्र गेंगजे, उपसचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. श्री. अ.नि.धस, आहरण व संवितरण अधिकारी तथा अवर सचिव (पापु-११), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी सदर रु.४९०.०० लक्ष (रुपये चार कोटी नव्वद लक्ष फक्त) इतकी रक्कम अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई येथून आहरीत करून प्रकल्प संचालक, (स्वच्छ

भारत मिशन) राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन, बेलापूर, यांच्या स्तरावर संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानाकरिता असलेल्या बँक खात्यात वर्ग करावी.

०३. या शासन निर्णयाद्वारे वितरीत केलेली रक्कम पुढील अटींवर मंजूर करण्यात येत आहे.-

अ) या निधीतून करण्यात येणारा खर्च जिल्हा परिषद/संबंधित संस्थांच्या लेख्यात अनुदान म्हणून वरील लेखाशीर्षात वेगळा ठेवण्यात यावा.

आ) सदर निधी संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानांतर्गत स्पर्धांच्या अंमलबजावणी, पुरस्कार व पुरस्कार वितरण समारंभ यासाठी अनुज्ञेयतेनुसार जिल्ह्यांना वितरीत करण्यात यावा.

इ) या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेले निधी ज्या कारणासाठी मंजूर करण्यात आले आहे त्याच कारणासाठी खर्च करण्यात यावा.

ई) संबंधित जिल्हा परिषदेने/अंमलबजावणी संस्थेने या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या निधीपेक्षा जास्त खर्च करू नये.

उ) अट क्र.३-अ आणि ३-आ यांची पूर्तता झाल्याची करण्यासाठी, महालेखापाल-१, मुंबई व महालेखापाल-२, नागपूर यांच्याकडे जिल्हा परिषदेच्या संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांनी लेखे तपासणीसाठी सर्व कागदपत्रे उपलब्ध करून द्यावीत.

ऊ) सदर रक्कम राज्य शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सूचनेप्रमाणे/आदेशाप्रमाणे खर्च करण्यात यावी.

ए) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रमाचा विहित नमुन्यातील मासिक प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास पाठविण्याची दक्षता घ्यावी. शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सूचनेप्रमाणे जिल्हा परिषदांनी या अनुदानाच्या खर्चाचा महालेखापाल कार्यालयात नोंदविलेल्या खर्चाशी ताळमेळ घालावा व ताळमेळाचे अहवाल विहित कालावधीत या विभागातील पापु-०४, पापु-०८ व पापु-२० या कार्यासनांस सादर करावा.

ऐ) सदर रक्कम खर्च करताना वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क.४३/अर्थ-३ दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ मधील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करून आवश्यक बाबींची पूर्तता करून कार्यपूर्ती अहवाल/नमूद प्रमाणपत्रे शासनास त्वरीत सादर करावीत.

ओ) सदर रक्कम खर्च झाल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास त्वरित सादर करावे. तसेच उपयोगिता प्रमाणपत्रांच्या प्रती महालेखापाल कार्यालयाला पाठवाव्यात.

०५. हा खर्च "मागणीक्रमांक वाय-०२, २२१५ पाणीपुरवठा व स्वच्छता, ०२ जलनिःस्सारण व स्वच्छता, १०७ मलप्रणालसेवा-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्ययोजना, (०४) संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानाची अंमलबजावणी, (०४) (०५) संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियानाची अंमलबजावणी, प्रसिद्धी, तपासणी, दौरे व बक्षीसयोजना (२२१५ १९८८), २६ जाहिरात व प्रसिद्धी" या लेखाशीर्षाखाली घालावा. सदर अनुदान वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क.४३/अर्थ-३ दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार सशर्त मंजूर करण्यात येत आहे.

०६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क.४३/अर्थ-३ दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ मधील अन्वये या विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारात तसेच सदर परिपत्रकातील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून, निर्गमित करण्यात येत आहे. सदर वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क.४३/अर्थ-३ दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ मधील सूचनांचे तसेच त्यासोबतच्या परिशिष्टातील अ.क्र.९ येथील तपासणी सुचीतील अ.क्र.१ ते १० मधील लागू असलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून सदर निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

०७. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १५०/२०२३/व्यय-०३ दि.२५/०३/२०२२ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

०८. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०३२८१९५८०५९१२८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(पो.भा.जगदाळे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत

१. मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. विभागीय आयुक्त, सर्व.
४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ मुंबई/नागपूर (लेखापरीक्षा व अनुज्ञेयता).

५. सह सचिव तथा अभियान संचालक (स्वभामि), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
६. उपायुक्त, विकास/आस्थापना, सर्व विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय.
७. जिल्हाधिकारी व सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती सर्व.
८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व.
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१०. मुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई/नागपूर.
११. प्रकल्प संचालक (स्वभामि), राज्य पाणी व स्वच्छता मिशन, बेलापूर, नवी मुंबई.
१२. जिल्हा समन्वयक (स्वभाअ) तथा उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पाणी व स्वच्छता) जिल्हा परिषद, सर्व.
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व.
१४. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व.
१५. कार्यासन क्र.पापु-०४, पापु-२०, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवडनस्ती, कार्यासन पापु-०८, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.